

Dues mirades

Buit i ple

JOSEP MARIA **Fonalleras**

Arran d'una anàlisi del documental sobre l'1-O de **Lluís Arcarazo**, el professor **Jordi Balló** proposava una molt interessant reflexió sobre aquests dies històrics i sobre la visió que en tindrem d'aquí un temps. Deia **Balló** que la diferència enorme que s'estableix entre la percepció d'ara i la que un dia aportarà la ficció (i qui diu ficció diu mirada personal, íntima) és la mateixa que s'estableix entre els conceptes de «ple» i «buit». Ara, partim de dues necessitats: saber-ho tot, en temps real, i amb un discurs prolix i detallat; i alhora transmetre a l'audiència la contundència de la pròpia argumentació. La totalitat. A l'altra banda, el buit. És a dir, l'acostament propi de l'artista, del creador. El que es basa en allò que

hi ha «fora de camp», un territori on «l'ambigüitat és fèrtil». També és un assumpte de detalls, però no pas els de la Història en majúscules (l'agenda dels fets) sinó els de les mínimes històries particulars (la poètica de les sensacions).

«Són les coses inesperades, les que no són previsible, les que et fan pensar», diu **Balló**, i vindrà el dia que contemplarem aquests mesos amb la voracitat (ii la voracitat!) d'un cineasta, d'un escriptor, que no viu els moments crucials sinó que viu «en» aquests moments. Els seus dubtes, les febleses, els desamors, les pors, els plors, les passions, mentre, al fons, el paisatge esdevé inhòspit, quasi tant com el que ara enfoca la càmera del present. ≡

La Inquisició

EMMA **Riverola**

La campanya #MeToo no és un tribunal de la Inquisició. Les dones que ara s'atreveixen a relatar els abusos o l'assetjament soferts no estan aixecant una pira per llançar al foc els heretges. Això ja ho van fer fa segles els homes poderosos amb aquells, la majoria dones, que no volien renunciar a la seva petita quota de poder o de llibertat. Llavors en deien bruixes. No es tracta de criminalitzar el coqueteig ni de contemplar l'home com a enemic. Seria absurd. Són les nostres parelles, pares, fills, germans i amics. És una cosa bastant més senzilla. Es tracta de sembrar interrogants. Especialment en ells. ¿Podia haver fet més perquè a la feina es valorés igualment la tasca d'aquella companya? ¿Aquells

acudits i comentaris que tantes vegades se m'escapen em farien gràcia si fos dona? I, si fos ella, aquesta nit, en aquest carrer, ¿em sentiria segura? ¿He intuït alguna situació d'assetjament i he callat? ¿Estic assumint la meua paternitat d'una manera justa? ¿Estic perpetuant rols de gènere desiguals?... ¿Per què he pensat tan poc en tot això durant tota la meua vida?

Ni una simple campanya d'imatge ni un dard de ressentiment. #MeToo ha d'inspirar una reflexió col·lectiva. Un debat sobre els privilegis que arriben sense mèrits, només per tenir un cos d'home, i la discriminació que, injustament, encara carreguen les dones. Una invitació a qüestionar-nos els beneficis o perjudicis heretats. ≡

Petit observatori

JOSEP MARIA **Espinàs**

Parlar no significa atropellar

Estava mirant una tertúlia a la televisió i em vaig trobar amb un espectacle que és molt freqüent: el batibull de les intervencions. Fins que no vaig poder resistir més. No pas perquè es diguessin bestieses, pel meu gust era gent capacitada en els seus àmbits. El problema era que els tertulians competien per tenir la paraula. Recordo que en una població del País Valencià se celebren reunions per discutir temes d'interès local, a l'aire lliure, i qui presidia l'acte distribuïa els drets a tenir la veu amb aquest avís: «Calle vostè, parle vostè».

Al programa de televisió que jo mirava potser també hi havia un director però quedava sepultat per l'allau d'intervencions espontànies. En molts actes, ara, la competició per poder parlar acaba produint un considerable caos. Algú fa una pregunta, però tres convidats al programa fan les seves respectives preguntes al mateix temps. ¿Respostes? Sovint, cap. D'això en diuen tertúlia...

En molts actes, ara, la competició per poder parlar acaba en un considerable caos

Sembla que els humans tenim una gran capacitat d'excitació. Hi ha animals que també s'exciten, però sempre davant d'uns fets físics. Sobretot davant d'un perill, o la visió d'un aliment. Però nosaltres tenim un excitant extraordinari: la capacitat personalíssima d'opinió, aplicable a tot.

Hem inventat les tertúlies. Jo en tinc bons records. De jove ja en vaig tenir una, amb els amics **Folch** i **Ortega**, i comentàvem els textos que escrivíem. Ara mantinc la que anomenem la *penya de l'August*, el nom de qui la va fundar. Ja en queden pocs. Per a mi és magnífic que tinguem diversos oficis i diverses idees. Però sobretot és magnífic que parlem amb tranquil·litat i sense trepitjar-nos.

En l'espai de la tertúlia no s'admeten les metralladores verbals. La passió per opinar sovint és molt productiva si no es practica l'abús. Alguna vegada he intentat tallar el monopoli verbal amb un incís que ha de ser molt breu. Però el falangisme ja va proposar allò d'«inasequible al desaliento». ≡

L'altra cara del Mobile World Congress

Tecnologia mòbil i canvi social

Els avenços tecnològics han de tenir la vocació de millorar les condicions de vida ciutadana

FRANCINA **Alsina**

Aquesta setmana Barcelona és la capital mundial del mòbil i s'hi presenten les tecnologies més innovadores en camps com són l'internet de les coses o la realitat virtual, que ens prometen un futur ple de sensors, robots i *big data* que gestionaran de forma més intel·ligent les nostres llars i les nostres ciutats. A més a més, es presentaran dispositius encara més ràpids i aplicacions que en teoria ens han de fer la vida més fàcil.

És cert que la penetració del mòbil a la nostra societat és altíssima i en poc temps ens ha posat a l'abast la possibilitat de relacionar-nos, informar-nos i comprar més ràpidament i des del nostre dispositiu a cop de clic. Però al costat d'això conviu una altra realitat que ens interpel·la amb urgència: la de la pobresa energètica, els desnonaments i l'accés a l'habitatge, la pobresa infantil, l'atur de llarga durada, el drama dels refugiats, la soledat de la gent gran.

Són problemàtiques sobre les quals recau la responsabilitat de governs i del conjunt de la ciutadania, però que també han de despertar la implicació dels poders econòmics i empresarials. I en aquest sentit la tecnologia mòbil ha de ser un aliat imprescindible que ha

d'ajudar de forma decisiva a superar aquests reptes d'emergència social. Només amb un enfocament clarament social del desenvolupament i l'aplicació de les tecnologies de la informació i de les comunicacions aconseguirem que realment aquesta revolució arribi a tots i cadascun dels nostres ciutadans i ciutadanes.

No pot haver-hi transformació digital sense transformació social. Són dues cares de la mateixa moneda. L'última tecnologia que ens visitarà aquesta setmana al Mobile World Congress, de la mà tant de grans corporacions com de petites i mitjanes empreses i d'empresadors, no serà realment transformadora de la nostra societat si no té una clara vocació de millorar les condicions de vida de tothom, sense exclusions, i en particular dels que més ho necessiten.

LES ENTITATS del Tercer Sector Social, a través del projecte *m4Social*, per exemple, hi posarem de la nostra part per aprofitar al màxim el poder transformador de la tecnologia, i sabem que hem de liderar aquest canvi a l'interior de les entitats i millorar les nostres habilitats i capacitats. Però reclamem també de la indústria del mòbil una mirada social més franca, ampla i generosa, i demanem de les administracions públiques un

paper més actiu i rellevant com a tractor de la implantació eficaç de la tecnologia mòbil en l'acció social. Una aliança a tres bandes que faci que el mòbil vagi més enllà de ser una eina de productivitat personal i sigui una arma de transformació social.

Les més de 3.000 entitats socials del país tenim permanentment posada la visió en la persona. Quan es diu en el món tecnològic que l'usuari ha de ser al centre de qualsevol desenvolupament de solucions, les entitats del tercer sector ja fa anys que ho practiquem a l'hora d'atendre els més vulnerables. Però ara hem de digitalitzar aquests serveis i ens preguntem com ho hem de fer i què ens implicarà. Ben segur que hem de treballar internament en la millora de les nostres habilitats i els nostres coneixements tecnològics, i abordar amb decisió la

transformació digital dels nostres processos de la mateixa manera que ho han fet altres sectors econòmics.

I en aquest camí que hem començat ens cal estrènyer la col·laboració amb les administracions, amb centres de recerca i innovació, amb universitats i centres de formació, amb consultores d'estratègia digital, amb acceleradores de *start-ups*, amb xarxes d'inversors socials...

PERÒ EL GRAN repte de veritat que tenim en el tercer sector és fer veure a la indústria del mòbil i a l'emprenedoria tecnològica, en el marc d'una ciutat com Barcelona que té un ecosistema d'innovació tan desenvolupat, que tenen una grandíssima oportunitat de treballar en col·laboració amb entitats que estan a primera línia de les emergències socials per fer arribar aquestes tecnologies a les persones més vulnerables, desenvolupant projectes sostenibles que generen un altíssim impacte en la vida de la ciutadania.

Només així traçarem el camí d'una veritable transformació social gràcies a l'ús responsable de la tecnologia. Serem al Mobile World Congress, el d'aquest any i en tots els vinents, per explicar-ho, per construir aliances amb els actors principals del món digital i per impregnar de contingut social el congrés més important que anualment acull Catalunya. ≡ **Presidenta de la Taula del Tercer Sector Social.**